

Datum
2023-08-29

Ärendenr
MSB 2023-08430

Ert datum
2023-06-01

Er referens
Ju2023/01156

Enheten för försörjningsberedskap (KC-FÖ)
Omar Harrami
010-240 5359
Omar.Harrami@msb.se

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av underlag till bilaga till förordningen om granskning av utländska direktinvesteringar

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tagit del av ovanstående remiss och har följande synpunkter på innehållet i dokumentet ”Underlag avseende framväxande teknologier och annan strategiskt skyddsvärd teknologi”.

Artificiell Intelligens (AI)

Vi rekommenderar att listan AI1 utökas med ytterligare en punkt:
g. operativ cybersäkerhet.

Halvledare (SC)

”Kryogeniska signalförstärkare” som i förslaget listas under Kvantteknik (QT) används inte enbart inom kvantdatorer och kvantteknik¹. I syfte att fånga in sådana komponenter som används utom kvantteknik föreslår vi därför att en liknande skrivning som används i QT3 också inkluderas som en punkt under rubriken Halvledare (SC).

Informations- och cybersäkerhet (IC)

Definitionerna av termer är generellt rimliga och väl avgränsade, men istället för ”IT-attacker” föreslår vi ”*cyberattacker eller cyberangrepp*” med definitionen ”*attack, via cyberrymden, som är specifikt riktad mot en nation, organisation eller annan aktörs användning av cyberrymden med avsikten att förstöra, inaktivera eller ta över kontrollen över ett datasystem*”. Detta anser vi ger en bredare definition som täcker såväl IT (informationsteknik) som OT (operativ teknik). Finns det någon särskild anledning att man valt just termen ”IT-attacker” efterlyser vi en definition.

Position, navigation och tidsdata (PNT)

Innehållet inte är knutet till det som i vanliga fall handlar om de tjänster som används för position, navigation och tid av subjekt (användare) på jordytan, t.ex. navigation i bilar och tidssynkronisering inom el- och kommunikationsnät. Därför föreslår vi att avsnittet, med avseende på det innehåll som listas, ändrar rubrik till ”**Rymdteknik (RT)**”. Punkterna 1-3 som ingår avspeglar funktioner som är delar till att skapa en aktiv rymdlägesbild (SST, Space Surveillance and Tracking) som är ett särskilt område inom rymdsäkerhet. I och med förslaget till ändring av rubriken behöver även de ingående punkterna rubriceras om till RT1-4.

¹ Se följande länk för exempel på dessa komponenter utanför kvantområdet:
<https://www.chalmers.se/aktuellt/nyheter/mc2-forsorjer-forskarna-vid-fysikens-fronter/>

Datum
2023-08-29

Ärendenr
MSB 2023-08430

Vi bedömer också att punkt 4 i listan bör omformuleras för att den ska omfatta 1) teknik används för att styra och kontrollera satellitkonstellationer och 2) viss skyddsvärd nyttolast. Som den är utformad nu blir det en sammanblandning av flera olika begrepp.

Vårt förslag utgår från att det skyddsvärda är den teknik och information som hanterar hur satelliter styrs och kontrolleras av satellitoperatörer. De markstationer som används för att skicka upp och ta emot telemetri- och kommandodata till, respektive från, satellit är sådana som är svåra att ersätta eller komplettera. Markstationerna är ofta placerade i sådana områden som är nära de optimala för att kunna ha en bra koppling med satelliterna.

För att förstå begreppet ”nyttolast” behöver man utgå från att rymddomänen används för i huvudsak tre olika satellittjänster: datakommunikation, jordövervakning samt position, navigering och tid. Nyttolast skickas i två riktningar, till respektive från satelliterna, och sändning och mottagning kan ske både i fast monterade utrustningar eller mobil/bärbar/handhållen utrustning. Vi bedömer att det inte är meningen att begränsa all typ av teknik som används för att ta emot, eller sända, nyttolast bara för att den är fast monterad, vilket kan uttolkas av skrivningen.

Viss nyttolast, såsom sensorinformation från jordövervakning, kan däremot vara föremål för en begränsning. Vår bedömning är att de situationer som sådan information tas emot så torde den vara säkerhetskänslig och skyddsvärd utifrån det perspektivet (3 §, 2 punkt på sid 7 i prop. 2022/23:116) och därmed behöver inte tas med i denna uppräkningslista.

Vi föreslår att nuvarande formuleringen ändras så att ordet ”nyttolastdata” tas bort. Den nya formuleringen föreslår vi vara:

Telemetri- och kommandodata mellan satellit och markstation på svenskt territorium.

Vidare rekommenderar vi att ”Anmärkning 2” i avsnittet omformuleras att vara en ”Teknisk anmärkning” för att definiera ordet ”markstation”. Förslag till formulering nedan:

Teknisk anmärkning:

Med ’markstation’ avses de fasta markbundna stationer som ingår i infrastrukturen för att följa, styra och kontrollera satellitkonstellationer.

Vi föreslår också att ett nytt avsnitt skapas med benämningen **”Position, navigation och tidsdata (PNT)”**. Under detta avsnitt föreslår vi att följande punkt läggs till:

PNT1: ”Teknik” för ”utveckling” och ”produktion” av positions- eller navigationsystem som sammanställer den geografiska positionen för slutanvändare inom samhällsviktig verksamhet.

Motiveringen till förslaget ovan är att i viss mån utvidga begreppet ”lokaliseringssuppgifter”² utifrån begreppet som det används i prop. 2022/23:116 till att inte enbart begränsas till sådana lokaliseringssuppgifter som kan samlas av tillhandahållare av allmänna

² I prop. 2022/23:116, sidan 8, i förslag till lag, 5 § 3 punkt: ”[...]uppgifter som behandlas i ett allmänt mobilt elektroniskt kommunikationsnät och som anger den geografiska positionen för en slutanvändares terminalutrustning, eller uppgifter i ett allmänt fast elektroniskt kommunikationsnät om nätanslutningspunktens fysiska adress.”

Datum
2023-08-29

Ärendenr
MSB 2023-08430

mobila elektroniska kommunikationsnät utan även omfatta sådan teknik som används för sammanställning av lokaliseringssuppgifter i t.ex. ledningscentraler för räddningstjänst eller polis.

Om samtliga förslag ovan antas, skulle en fullständig lydelse enligt våra förslag bli:

Rymdteknik (RT)

- RT1 System, produkter eller komponenter särskilt utformade för att övervaka eller följa objekt i omloppsbanan runt jorden.
- RT2 "Programvara" särskilt utformad eller modifierad för system, produkter eller komponenter enligt RT1.
- RT3 "Teknik" för "utveckling" av system, produkter eller komponenter enligt RT1.
- RT4 Telemetri- och kommandodata mellan satellit och 'markstation' på svenskt territorium.

Anmärkning:

RT4 omfattar både rådata och data i bearbetad form.

Teknisk anmärkning:

Med 'markstation' avses de fasta markbundna stationer som ingår i infrastrukturen för att följa, styra och kontrollera satellitkonstellationer.

Position, navigation och tidsdata (PNT)

- PNT1 "Teknik" för "utveckling" och "produktion" av positions- eller navigationssystem som sammanställer den geografiska positionen för slutanvändare inom samhällsviktig verksamhet.

Definitioner av termer

"Informationssäkerhet" bör definieras enligt följande:

"Informationssäkerhet" är alla åtgärder, som ger skydd för identifierade behov av "konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet hos information. Detta inbegriper skydd mot avsiktliga elektromagnetiska hot. Åtgärderna implementeras för processer och hantering som ska skydda information samt i informationssystem, teknisk utrustning avseende kommunikation samt i de miljöer som dessa verkar. Dessa miljöer kan vara fysiskt lokala men även digitala i en cybermiljö.

I detta ärende har generaldirektör Charlotte Petri Gornitzka beslutat. Omar Harrami har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också tillförordnade avdelningschefen Anna Nyman och enhetschefen Fredric Stany deltagit.

Charlotte Petri Gornitzka

Omar Harrami

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984